

MANIFEST 21 JULIOL

CANVIEM EL RUMB: POSEM LÍMITS AL TURISME

Moltes gràcies a tothom per haver vingut. Ja podem dir que hem estat més de XX mil persones avui! Hem decidit fer història, sortir al carrer, trobar cares conegudes i desconegudes, fer poble, fer país, fer comunitat, perquè la situació que vivim ho requereix i perquè junts sabem que tenim la força per redirigir-la, per canviar el rumb i per això cal començar per posar límits al turisme. A un turisme que ens expulsa, ens precaritza, destrossa el nostre territori, consumeix els recursos que no tenim i ens aboca a la dependència d'un sòl sector econòmic que ens fa una societat vulnerable i sense alternatives.

Avui feim una passa important. És la primera passa d'un camí que serà llarg perquè els canvis que reclamam requereixen temps, convicció, constància i determinació, com la que avui hem demostrat. Sabem on anam, sabem quina Mallorca i quines illes volem, sabem per on començar i on volem arribar. I no aturarem.

Moltes gràcies a totes les persones que en aquests darrers mesos s'han articulat en assemblees i grups locals, en grups de feina, en la coordinació interilles que ha impulsat aquesta campanya que abarca les 4 illes, i al carrer, per fer que avui siguem aquí com a primera mostra de la nostra capacitat d'organitzar-nos col·lectivament i demostrar que som un poble viu i que ja diem prou, Gràcies també molt especialment a les més de 100 entitats i col·lectius que s'han adherit i fet seva la convocatòria d'avui. A totes les que, des de fora del nostre territori, ens reconeixen i animen, com els companys de Barcelona, Canàries, Màlaga, Cantàbria, Alacant...que també s'han mobilitzat aquests darrers mesos. I també gràcies a totes les persones del món de la cultura que heu donat suport a través de les xarxes a aquesta gran mobilització.

[Diagnòstic, efectes i problemes del monocultiu turístic]

Som aquí per exigir un canvi de rumb radical de la nostra realitat social, econòmica, ambiental i cultural. No hi som només per denunciar la massificació i la saturació turística que patim, això és just un efecte, però no l'origen dels problemes. L'origen dels conflictes socials, territorials i ambientals que vivim és un model econòmic basat en el monocultiu intensiu turístic, un model que es fonamenta en batre rècords anuals de turistes que arriben - 20 milions previstos per enguany - que destrueix el territori, explota i precaritza el treball de qui el sosté, enriqueix la classe empresarial, genera desigualtats, expolia els recursos naturals, i mercantilitza i especula amb els béns comuns i serveis de primera necessitat, com és el cas flagrant del drama actual de l'habitatge, que s'ha convertit en una mercaderia al servei del negoci turístic. Un drama que afecta ja a gairebé tothom: a treballadors (sanitaris, docents, funcionaris) que no trobem on viure al lloc on els han destinat, als residents, a les persones que venen per cobrir els requeriments laborals dels sectors vinculats directa o indirectament amb el sector turístic de forma cada cop més precaritzada, i especialment a persones migrants, dones i joves.

El cost de la vida puja més ràpidament que els salaris i a les Illes, la precarització laboral i vital a què ens ha conduït el model econòmic actual ha provocat l'aparició de persones treballadores pobres.

Duim més de 60 anys en la carrera de l'especialització econòmica turística, que, en les dècades inicials va apostar pel model de sol i platja que va implicar la destrucció de moltes hectàrees de territori per a hotels, apartaments, urbanitzacions i xalets, carreteres i grans infraestructures per a possibilitar sempre el creixement. Amb els anys aquell producte turístic s'ha anat diversificant i ampliant fins a convertir Mallorca en un laboratori d'experiències turístiques i això ha implicat una turistització sense precedents de tots els àmbits de la nostra societat i racons de la nostra illa. Els responsables polítics diuen ara, voler resoldre la massificació turística amb una elitització del turisme, amb la idea de que "menys turistes però de més poder adquisitiu" resoldrà els nostres problemes. Però això és una gran mentida, perquè ni volen un decreixement real de nombre de visitants, ni el turisme de luxe contribueix a un model més sostenible ni social ni ambientalment, sinó que en realitat, suposa una ocupació de grans extensions de territori que queden barrades i vedades als residents, la utilització de sistemes de transport molt contaminants com els jets

privats i les grans embarcacions, l'encariment dels preus, i un servilisme que no repercuteix en millores laborals ni una millor redistribució de la riquesa, ans al contrari.

De fet, hem vist com en els darrers anys la nostra illa s'ha anat venent a estrangers amb un alt poder adquisitiu, o com els grans fons d'inversió estan especulant amb els nostres pobles i ciutats, desposseint-mos de la nostra terra i convertint Mallorca en una macro urbanització a la qual els residents ja no hi tenim accés.

El teixit social a pobles i barris es va desfent, augmenten els preus i la gent es veu obligada a partir, mentre els rics acumulen terres i cases, que abans s'utilitzaven per viure o per cultivar, i ara són per especular i pel lloguer turístic. Aquest fenomen comporta la pèrdua de vincles que són la base de qualsevol comunitat cultural, la constant minorització de la llengua i cultura pròpies, que rep, a més, atacs directes dels governs de dreta i d'ultradreta.

La transformació del sòl rústic és, ara mateix el canvi més important i accelerat que ha patit Mallorca en els darrers anys amb greus impactes ecològics, territorials, agraris i paisatgístics. I és, també, el sòl que està en el punt de mira de les noves inversions immobiliàries i turístiques. Es calcula que a Mallorca s'ha construït un xalet nou en sòl rústic cada 26 hores, la majoria amb piscina. Un procés de pèrdua de sòl fèrtil, urbanització i terciarització del camp que condemna el sector primari, que hauria de ser estratègic, a la desaparició. Ara, el Govern vol a més, legalitzar fins a 50.000 construccions amb infraccions urbanístiques que s'hi han anat consolidant.. Fins i tot alguns batles de grans municipis com Pollença, Alcúdia o Santanyí demanen al Govern que aquestes cases, que es veuran beneficiades per l'amnistia, no perdin la possibilitat de dedicar-se a lloguer turístic. Benvinguts al gran hotel Mallorca! On a més, et complementam l'oferta amb propostes dignes d'un gran parc temàtic: buggies i 4x4 per foravila, motos d'aigua, terrasses i gandules ocupant tots l'espai públic, parcs aquàtics, camps de golf, lloguer de vaixells, bodes sobre zones dunars, party boats, Tot és possible!

Els comerços tradicionals i els espais comunitaris van desapareixent i són substituïts per franquícies i negocis d'oci adreçats al turisme. Es calcula que un 64 per cent de

comerços del centre de Palma estan enfocats al turisme. Això comporta pèrdues d'identitat cultural, social i col·lectiva que tenen efectes perjudicials, en l'actualitat i en un futur proper. A més d'implicar l'apropiació i privatització i mercantilització dels espais públics.

S'ha construït un sistema que no fomenta la formació i educació dels joves, sinó la seva precarització per a la incorporació prematura al sistema productiu, i que promou poques sortides laborals que no estiguin vinculades directa o indirectament amb el turisme. Un sistema que per la demanda de mà d'obra suposa l'arribada constant d'alumnat nouvingut, pel qual no es doten recursos materials i humans per atendre'ls correctament en les seves necessitats. Un model que, per la intensitat de les jornades i la temporada, impedeix a les famílies conciliar, fent que, sobretot en les zones costaneres, hi hagi molt alumnat que no pot gaudir del suport i l'atenció necessàries dels seus pares de març a octubre. La precarització laboral i la dificultat d'accés a l'habitatge de forma generalitzada, també tenen els seus efectes entre l'alumnat que pateix aquesta angoixa constant per la supervivència.

Un sistema que requereix ingents quantitats de doblers públics en serveis que beneficien directament o indirecta el sector turístic (transport, neteja, seguretat, manteniment o sanitat, entre d'altres) i que tot i així, sovint resulta insuficient, abocant a situacions de saturació els serveis públics que repercuteixen en sobrecàrregues laborals pels treballadors.

Les darreres dues dècades hem viscut un fenomen sense precedents a la resta d'illes mediterrànies: les darreres dades oficials indiquen que les Illes ja s'acosten al 1.25 milions d'habitants, un 35% de creixement en 20 anys i arribant al 82% en 40 anys! I la previsió és que segueixi augmentant en els mateixos percentatges. Si hi afegim la població flotant el resultat és social i ambientalment catastròfic i indueix a una polarització social extrema, situacions de vulnerabilitat i injustícia social inasumibles.

En un context de sequera i crisi climàtica com l'actual el turisme consumeix 1 de cada 4 litres d'aigua de l'illa. Un turista consumeix el triple d'aigua que un resident i un turista de luxe fins a 5 vegades més. Cada creuer amb base al port de Palma

consumeix una mitjana de 628.000 litres per amarrament (que equival al consum d'aigua del poble de Sineu). Consumim els recursos que no tenim, abocam aigües brutes a la mar que no podem depurar perquè les depuradores no donen a l'abast i seguim pensant que no passa res.

[A què aspiram]

Davant tot això, el canvi que reclamam no és de tipologia de turista, sinó de model econòmic. Anhelam un model just, igualitari, que atengui l'actual crisi ecològica i social i sabem que és possible, però que per això cal un decreixement turístic i una diversificació de la nostra economia productiva amb criteris de justícia social.

Apostam per una economia diversificada local, diversa, plural i transformadora adaptada a la capacitat de càrrega ecològica i social del territori.

I per això exigim accions i polítiques concretes, que posin, des d'ara mateix, límits al turisme i estableixin les bases reals i efectives per una transició cap a un canvi de model econòmic socialment just i ecològicament responsable.

[Què reclamam ara, demandes]

1. L'habitatge, dret garantit. Implantar mesures reals per treure l'habitatge del mercat i que tothom hi pugui accedir: per exemple, regular la compra-venda d'habitatge a no residents, establint requisits com un temps mínim de residència; polítiques actives d'increment del parc públic d'habitatge apostant per la rehabilitació i/o canvis d'usos en contextes de planificació i reconversió urbanístiques; promoció d'habitatge assequible amb promotors socials i cooperatius.
2. Prou inversions de diners públics en ampliació d'infraestructures ni aeroports, ni ports, ni carreteres, ni dessaladores...
3. Decreixement del nombre de vols, prohibició dels jets privats i moratòria de creuers, restriccions a la navegació recreativa i limitar l'excés d'embarcacions al litoral, tant la navegació com els amarraments.

4. No a la hipermercantilització de la costa, saturada de juquetes nàutiques, hamaques, parasols i abusos del domini públic marítimo-terrestre.
5. Millorar i garantir l'accés a tots els serveis públics: la sanitat, l'educació, el transport públic, els serveis socials... Cal revertir definitivament les retallades i recuperar la inversió d'acord amb el creixement poblacional que hi ha hagut. Davant els reptes demogràfics que enfrontam, només la inversió pública dels serveis socials, la sanitat, l'educació i el transport públic pot assegurar una vida digna per tothom, sense exclusions.
6. Moratòria definitiva de noves places turístiques, ni en hotels ni de lloguer vacacional. Ni un llit més, ni una casa menys.
7. Eliminar i/o reconvertir places hoteleres amortitzades en interès del bé comú.
8. Ni un dobler ni recurs públic més per a promoció turística. Ni fires turístiques, ni allargar temporada, ni diversificar els productes turístics. Decreixement.
9. Limitar l'entrada de vehicles i establir un màxim de vehicles de lloguer en circulació, a més d'aplicar una taxa de circulació autonòmica que reverteixi en la millora del transport públic.
10. Augmentar la xarxa d'espais naturals i limitar l'accés a indrets vulnerables o altament massificats
11. Desclassificar les bosses de sòl urbanitzable per a nous creixements especulatius, aspostant per la reconversió i rehabilitació urbanes.
12. Una moratòria de llicències per a noves activitats impròpies del sòl rústic mentre no hi hagi un planejament clar, com és el cas d'habitatges i fotovoltaiques.
13. Defensar la sostenibilitat lingüística i cultural. Reclamam que es duguin a terme les actuacions necessàries per garantir la plenitud i la continuïtat futura de la llengua i la cultura pròpies.
14. Cal posar els beneficis de la indústria turística al servei de la majoria social, de la regeneració del territori i de la reducció de l'impacte nociu del turisme. Ara mateix, una gran part dels beneficis que genera el turisme surten fora de l'illa, ja sigui perquè estan en mans de grans empreses de capital estranger i fons d'inversió o perquè la recaptació de taxes o impostos es fa des de l'estat i no retornen a les nostres illes. Cal aplicar mesures fiscals impositives a la indústria, i fer polítiques de recuperació de sobirania per tal que els beneficis

econòmics puguin revertir, per una banda, a canviar de model, i per l'altra, a contribuir a arreglar els problemes que el turisme actualment genera.

[Conclusió]

Avui hem pegat un cop damunt de la taula. En plena temporada turística hem sortit a fer nostres els carrers. I seguirem fent feina per afinar les demandes polítiques, organitzar-nos per resistir, evidenciar els impactes i les conseqüències d'aquesta deriva econòmica i social i construir el present i futur que volem perquè són nostres i els volem dignes i justs. Som hereus de moviments socials ecologistes, per la justícia social, de la lluita sindical, de la defensa de la llengua, de les lluites feministes, del moviment local i global contra la turistificació. També d'iniciatives per la profundització de la democràcia com la ILP "Avui per demà" que va acabar en una Llei aprovada al Parlament pel Benestar de les Generacions Futures o l'Assemblea Ciutadana pel Clima que va elaborar propostes pel decreixement turístic amb un alt grau de representació del conjunt de la societat illenca. Moviments socials, lluites i propostes, que demostren fins a quin punt les demandes i reivindicacions són les d'una gran majoria social a les Illes i són cada cop més àmplies i transversals.

Tot aquest llegat arriba fins avui i s'ha d'estendre en els propers mesos i anys. Només amb una mobilització constant, diversa, massiva, que inclogui a diferents sectors i interessos, aconseguirem posar límits al turisme. Només amb l'organització popular, amb uns col·lectius i entitats de la societat civil fortes, podem assolir un CANVI DE RUMB. Per això vos animam a seguir organitzats, a participar dels grups locals de la Plataforma, de les entitats que en formen part i de totes les entitats adherides que donen suport a la campanya. Pressionem per aconseguir una societat més justa, més igualitària, que entengui que sense un medi ambient sa no hi ha futur possible, una societat activa i combativa, una societat cohesionada que treballa pel bé comú, amb una cultura i llengua vives i actives, una societat inclusiva i acollidora.

Ho tenim tot per aconseguir-ho tot.

CANVIEM EL RUMB: POSEM LÍMITS AL TURISME